

probantes, quod corpus naturale sit obiectum Physicæ. Prob. primò.

primò: Illud est verum, & formale obiectum alicuius scientiæ: quod habet conditiones requisitas ad esse obiecti: sed huiusmodi est corpus naturale in Physica, ergo est obiectum Physicæ; Maior patet, minor declaratur: Conditiones principales, vt aliquid sit obiectum scientiæ sunt, vt de eo supponatur, quòd sit. *Secundo*: Vt habeat principia saltem cognoscendi, & passiones de obiecto demonstrabiles per principia. *Tertio*: Vt adæquetur scientiæ. *Quarto*: Vt neque excedat, neque excedatur à scientia: sed hæc reperiuntur in corpore naturali respectu Physicæ: Prima quidem, nam Aristoteles *secundo Physicorum* definit corpus naturale, ergo supponit ipsum esse: quando enim aliqua res definitur, supponitur esse, Secunda item, in *secundo Physicorum* Aristoteles varia ponit principia cognoscendi corpus naturale, vt pote definitionem corporis naturalis, definitionem naturæ, & huiusmodi, quòd verò corpus naturale habeat passiones, colligitur satis ex ijs, quæ dicuntur in *sex libris ultimis Physicorum*. Tertia quoque conditio manifesta est, nam nihil consideratur in tota Physica per se, & primario, nisi quòd habet in se principium motus, & quietis, vt ex processu patebit, item quodcumque habet in se principium motus, & quietis, consideratur à Physica, ergo corpus naturale, quod nimirum est principium motus, & quietis, est obiectum adæquatum, & formale Physicæ.

Secundo.

Secundo: Illud est obiectum Physicæ, quod moueri potest, sed solum corpus potest moueri, ens autem, quod non est corpus, non potest moueri, ergo corpus, non verò ens est obiectum Physicæ. Maior patet: Minor probatur: Materia, & forma non possunt moueri, quia ex Aristotele *tertio Physicor. Textu octauo* habetur, illud, quod mouetur, debere esse actu, at materia, & forma separatim sumptæ nõ sunt actu, ergo non sunt mobiles. Confirmatur: Terminus à quo non mouetur, sed materia est terminus à quo, ergo non mouetur, item materia est ingenerabilis, & incorruptibilis, ergo non mouetur.

Tertio.

Tertio: Nulla scientia probat de suo obiecto formali, & priori, quòd sit, sed mobilitas probatur à priori in Physica quòd sit, ergo mobilitas non est obiectum formale Physicæ. Maior patet, minor videtur quoque euidens, nam prima proprietates demonstratur à priori in scientia, mobilitas autem est prima proprietates Physicæ, ergo &c. sic enim demonstrabo mobilitatem: habens principium internum motus est mobile, at corpus naturale habet principium internum motus, habet enim materiam, & formam, ergo corpus naturale est mobile.

Quarto.

Quarto: Nullum ens per accidens est obiectum adæquatum, & præcisum alicuius scientiæ: sed corpus, aut ens mobile est aggregatum per accidens, quia mobile, aut mobilitas est aliud quod accidens; corpus autem est substantia, ex substantia verò, & accidente resultat vnum aggregatum per accidens.

Quinto.

Quinto: Si ens naturale, aut ens mobile esset obiectum Physicæ, Physica subalternaretur Metaphysicæ, quia ea est scientia subalternata, quæ addit supra obiectum subalternantis differentiam accidentalem: sed naturale, aut mobi-

le addit supra ens, quod est obiectum Metaphysicæ, solam differentiam accidentalem, cum enim naturale sit quid inferius ente, nec fluat ab eius principijs, erit quodammodò differentia accidentalis entis, quòd si ita sit, Physica erit subalternata Metaphysicæ.

Sexto.

Sexto: Si ens naturale, aut mobile esset obiectum Physicæ, Physica esset pars Metaphysicæ, quia cum Metaphysica consideret ens, debet etiam considerare species, & diuisiones entis, ens autem diuiditur in naturale seu mobile, & in immobile, ergo cum Metaphysica agat de ente, aget etiam de ente naturali, quod habet in se principium motus & quietis, sicque Physica, & Metaphysica foveant vnicam scientiam.

CLYPEVS TERTIVS.

Diluuntur Thomistarum rationes ens mobile pro obiecto Physicæ assignantium.

Ad primam dic loqui Aristotelem à posteriori, id est, quòd Physica consideret substantias sensibiles, quæ de se sunt naturales, cognoscuntur verò à nobis facilius ex eo, quòd sint sensibiles.

Num. 4. Soluuntur rationes Thomistarum. Ad primam.

Ad secundam dic eam esse veram de eo, quod comprehendit præcisè, & non excedent, ens autem nõ comprehendit præcisè, sed excedenter Physicæ, dum verò instant de materia, & forma dic eas non esse mobiles de se, sed tantum ratione compositi, cui insunt, vnde nega omnia reduci in Physica ad ens mobile, vt ad obiectum proximum.

Ad secundam.

Varij variè ad tertiam respondent: Ægidius enim, & landunus dicunt hanc esse malam consequentiam, Aristoteles probat omne mobile esse corpus, ergo probat corpus mobile esse; deberet tamen esse vera consequentia, vt dicta ratio probaret intentum, nec enim est idem probare, omne mobile esse corpus, & probare corpus mobile esse; alij dicunt quod probat Aristoteles *sexto Physicorum*, omne mobile esse corpus contra Democritum, nõ verò probauit mobile esse corpus, vt stabiliret corpus esse. Dicunt alij, quòd probat Aristoteles mobile esse corpus per propositionem de tertio adiacente, & non de secundo, id est probauit mobilitatem inhære corpori, respondent denique concedendo in *sexto Physicorum*, probari, quòd omne mobile per se sit corpus, sed hoc non est probare corpus mobile esse, quia corpus mobile esse est per se notum ad sensum, ista enim propositio, corpus mobile est, euidens est, de ista verò dubitatur, omne mobile est corpus, nam Angeli sunt mobiles, & tamen non sunt corpora.

Ad tertiam.

Ex quo etiam patet responso ad illud argumentum Caietani, quod putat Aquarius demonstratiuum, sic autem se habet: Nullum coniunctum, cuius de omni coniunctio probatur in aliqua scientia, potest esse subiectum adæquatum illius: sed corpus mobile est coniunctum, cuius de omni coniunctio probatur in Physica, ergo corpus mobile, at naturale non potest esse subiectum Philosophiæ naturalis, concessa enim maiore.